

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egylet” hivatalos közlönye.
Előfizetési árak:
egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tűnitőknek egész évre 6 korona.

Felelős szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számítottak. Nyitlter sora 50 állér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyitlter díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Kenessey Béla.

Székelykeresztur, nov. 28.

Az erdélyi reformátusok nem régen választott, új püspöke anyavárosunkban időzik. Hivatalos ügyben jött, hogy közvetlenül vizsgálja meg a vezetése alatt álló egyházkerület egyik középiskolájának anyagi és szellemi ügyeit. És ebben az utjában a főpászort úgy itt, mint kiűn a vármegyében, a hol keresztül jött, hártatlan lelkesedéssel és szeretettel fogadták. Az egyszerű székelynép, papjai vezetése alatt, tömegesen seregett ki a városi állomásra, hogy lássa és hallja a szeretett jó pástort. Ártatlan leánykák virágot nyújtottak át tisztaságuknak, szeretetüknek jeléül. Székelyudvarhely város polgársága hasouló lelkesedéssel és osztatlan örömmel fogadta. Az egyes czéhek zászlóik alatt várták, s felekezeti különbség nélkül kiáltották: Isten hozta!

Igy van ez jól.

A tiszteletnek és a szeretetnek ez a megnyilatkozása, kétségkívül, a népszerű főpászortnak Kenessey Bélának szólott: de egy perczig sem szabad feloldóunk, hogy Kenessey Béla nem magát jött ünnepeltetni. Puritán gondolkozása, keresztény egyszerűsége, Krisztusi alázatossága ezt határozottan visszautasítaná, a miuthogy ennek beszédeiben, több ízben kifejezést is adott.

A Kenessey Béla személye, s általában a református püspökség egy nagy eszmét, egy magasztos gondolatot képvisel, a mely e haza minden igaz fiának keblét lelkesedéssel, szeretettel tölti el, és kell, hogy eltöltse. A református püspökségben mi a *tiszta keresztényen hitet, az egyén lelki szabadságát és e hazának lángoló szeretetét* látjuk képviselve. A reformátusok ugyanis, a maguk hitelveikben; puritán — e század külsőségeibe talán sokszor bele se illő, egyszerű szertartásaikban, állandóan a Jézus Krisztus evangéliumát igyekeznek predikálni és megvalósítani. Egyházszervezetük, minden intézményeik, iskoláik, templomaik pedig az egyéni élet függetlenségén, önállóságán épülnek fel. A legtisztább önkormányzat, a mi csak létezik, a református egyházban van meg. És ezt elismerte egy kiváló kat. magyar állam férfi is (U. G.) a ki nem régen, egyik vezércikkében, nyiltan kijelentette, hogy az igazi demokráciának Kálvin vetette meg az alapját. És kell-e mondanunk azt, hogy a református egyház egészen törzsgyökerez magyar tagokból áll, s így intézményeiben kizárólag csak a magyar nyelvet használja, s minden törekvése odairányul, hogy a nemzeti öntudat, a hazaszeretet tagjaiban, élénk és erős legyen.

A történelem fényesen igazolja, hogy az egyszerű református templomok számtalan ízben voltak erős bástyái, bevehetetlen várai a magyar szabadságnak.

Az erdélyi ref. egyházkerület, néhai dr. Bartók György után nagyon szerencsésen választotta meg püspökét, Kenessey Béla személyében, mert a kálvinizmus felemelő eszméi, örök igaz-

ságai inkárnálódva vannak őbenne. Vallásos hite, keresztényi buzgósága, szelidsége, alázatossága, személyválogatást nem ismerő emberszeretete: valósággal az apostoli korra emlékeztet. És nála ez neto külsőség, neu üres jelszó, hanem élő valóság, lelki szükség, mely nélkül egy perczig se tud élni, Híveinek lelkébe is, a merre csak jár, ezt az erős, tiszta, keresztényi hitet akarja beplántálni, mert ebben látja a családi boldogságnak, a munkásságnak, a társadalmi békének, és a haza nagyságának is egyedüli és romolhatatlan alapját. A politizálás, a felekezeti torzalkodás, úgy mond, nem viszi elébb az embert — sőt lerántja — sem pedig nagygyá és függetlenné soha sem teszi a magyar nemzetet, hanem csupán a Krisztus evangéliuma, mert ebben van az erő, ebben van a békesség, ebben van összetartás, mint a mely égi kincsek alapjai és föltételei az állam nagyságának és függetlenségének.

Valami új, eddig csak ritkán hallott hang szól mi hozzánk a főpásztor ezen szavaiból; s valami új, eddig csak ritkán hallott igazság csendül meg ezen igékből a mi füleinkben. Az nevezetesen, hogy a vallás ma is az egyéni élet boldogságának a *társadalmi és nemzeti életnek fentartó alapja és erőssége*. És ezt jó lesz megszívlelni egyfelől azoknak, kik a vallást nem bántják ugyan, de az iránt, s az egyes hitfelekezetek iránt, közönynyel, nem törődéssel viseltetnek; másfelől pedig azoknak, kik a vallásnak hadat izennek és azt szeretnék végképpen eltörölni. A tiszta keresztényen vallásra és a Krisztus evangéliumára rendkívül nagy szüksége van különösen a mi korunknak, mert a társadalmi élet számtalan bajait, szociális nagy kérdéseit, csupán ezen az alapon oldhatjuk meg és vethetjük meg a társadalmi fejlődés alapját.

Akkor tehát, midőn Udvarhelyvármegye társadalmá, felekezeti különbség nélkül, a református püspököt ünnepli: élő bizonyosságát szolgáltatja annak, hogy szívéből nem halt ki a vallásos hitnek, a függetlenségnek, és a hazaszeretnek eszméje, mint a mely eszmék képviseletében jár Kenessey Béla. Bizonyosságát szolgáltatja annak, hogy kellően méltányolja azt a nagy nemzet fentartó, kulturális és szociális erőt, mely a ref. vallásban van.

Különösen módon nyilatkozott meg az erdélyi egyházkerület bizalma Kenessey Béla iránt. Kenessey Béla magyarországi ember. A Kenessey család a Dunán túl, egyike az ottani régi magyar nemes családoknak. Onnan származtak a Kenessey szülői is. Az erdélyi reformátusok, egyházi életükben, magyarországi református testvéreikkel szemben, nagyon ragaszkodnak az u. n. „erdélyi speciálításokhoz”, vagyis azon hagyományos szokásokhoz, melyeket, a nagy fejedelmek alatt, őseiktől örökölték. Ilyen hagyományos szokásuk az is, hogy a püspöki székbe csak erdélyi születésű embert ültessenek. Most is felmerült az az eszme, de *Kenesseyvel* szemben, teljesen elejtették — nem mintha nem lett volna, több arra hivatott, erdélyi születésű egyén — hanem, mert a jelesek között is őt tartották

a legjelesebbnek. S nem ok nélkül, mert Kenessey Béla, püspökségét megelőzőleg, mint theologiai igazgató és egyházkerületi főjegyző oly tevékeny és áldásos munkálkodást fejtett ki, mely előtt méltán meghajolt a kerület. Kenessey Béla még élete delén álló ember. Jelenleg 50 éves (szül. 1858. szept. 14.) s így férfi korának delén áll. Erdélybe 1895-ben jött be, mint a theologia akadémia igazgatója. Főjegyzőnek 1894-ben, míg püspöknek 1908. február 18-án választották meg. Püspöki működése elé nem hiába tekintett a kerület nagy várakozással, mert e pár hónap alatt is megmutatta, hogy szép és nagy eredményeket tud létre hozni.

Szeretettel üdvözlöljük a főpászort vármegyénkben és azt óhajtjuk, hogy itten eltöltött párnapi működése is szilárdítsa meg a szívekből az élő hitet, a felekezeti békét és növelje a hazaszeretetet.

a-z.

BELFÖLD.

Viszik a bakákat. Az általános mozgósítás helyrehozhatatlan izgalmat keltene országaszerte s ugylátszik, ezt akarja elkerülni a hadvezetőség, a midőn egyenként szólit hadikészületbe egy-egy zászlóalj. Igy lassanként összeállítódik a balkáni események ellenőrzésére szükséges haderő, a melylyel esetleg meg is kezdhetők az egyre valószínűbbé váló háborút megelőző hadműveletek. Nap-nap után érkeznek az ország különböző városaiból komoly mozgósítási hírek. A napokban irtuk, hogy a Beszterczen állomásozó gyalogezred egy zászlóalja a hét végén indul Boszniába. Egyik fővárosi lap, mint feltétlen hitelt érdemlő hirt közli, hogy a Magyarországon állomásozó gyalogezred mindegyikének mozgósítják egy-egy zászlóalját. Ezt a hirt erősíti meg az az értesülés amelyet boavatott helyről vettünk. E szerint a 82-ik gyalogezrednek Székelyudvarhelyt állomásozó zászlóalja a hét folyamán teljes hadi létszámmal Bosznia felé elindult.

Politikai jegyzetek.

Székelyudvarhely, nov. 27.

Andrássy törvényjavaslata az általános választói jogról, bármennyire csóválják is a kopasz fejüket a megvénült madárjások a konczlesó varjak károgasára, a legrosszabb előjelek után indulva — sem fog miniszterválaságot előidézni. Az a törvényjavaslat, mely fölött a politikusok az ellenzéken egymás haját ránczigálják, félig meddig már meg van szavazva. A balpárt és a demokraták pedig már ugyancsak gyomrozzák egymást.

Az általános választói jogra hazánkban elvitathatlanul nagy szükség volt. Eddig érvényben volt választói jogunk egész Európában a legszűkebb. Az összes választók alig tették ki Magyarországi lakosainak 67%-át. Mily nagy aránytalanság! Mit vétett a többi 93-3% lakos férfi népe, hogy kizárták őt a polgári jog legeminebb, legszebb gyakorlatából? Az új javaslatnak e régi bajou okvetlen segitenie kellett.

A régi választói jog a magyar nemzet fiaival szemben nagyon fakar volt. Kirekesztette a polgárság legfontosabb jogából, a gazda község, az iparosok, a kereskedők és munkások óriási szálalékát.

Az új választói jogban az irni olvasni tudás a bázis. Azonkívül a 20 év helyett is a 24 életévét jelöli a választói jog gyakorlásának kezdetétül. S az ország adózó polgárai egyes, kettős és hármas szavazattal lesznek felruházva.

Kettős szavazattal bírnak: akik a középiskola, vagy ennek megfelelő intézet négy osztályát sikerrel elvégezték, akik olyan állásban voltak, vagy vannak, amelyek betöltéséhez a tenni képesítés jelenleg szükséges, aki 32 életévét betöltötte, katoná volt és 3 gyermek apja, aki jövedelmi pótdó hozzászámítása nélkül 20 kor. egyes állami adót fizet, aki gazdaságában, vagy vállalatában öt év óta 16 évesnél idősebb férőszemélyt fizetéssel alkalmaz, aki három év óta ugyanazon munkaadónál van, aki gazdaságban, vagy vállalatban öt év óta van alkalmazva és végül egyszerszemindekorra 8 év óta van alkalmazásban. Hármas szavazattal bírnak, kik a középiskolát, vagy ezzel egyenrangú intézetet elvégezték, akik olyan állásban voltak, vagy vannak, amelyekhez a törvény a fenti képesítést kívánja meg, akik az általános jövedelmi pótdó nélkül 100 kor. egyes adót fizetnek. Egy szavazatuk van azoknak, kik ezen képességek egyikével sem bírnak, és az ósválasztók választottjai.

A javaslat nem felel meg az analfabétákról sem, kiket közvetett választói joggal ruházna fel. Ezeket az analfabéta választókat nevezi a javaslat ósválasztóknak. Az új választói jog főcélja a magyarság megerősítése és a munkásság érdekeinek megvédése. Ezért nézünk nagy reményekkel a 31 bizottság munkája elé.

A koalíciós pártok együttes értekezlete a minap foglalkozott az 1909. évre szóló állami költségvetéssel. Hoitsy Pál előadó ismertette a költségvetést és újból nyomatékosan hangoztatta, amit a pénzügyi bizottság jelentésében is kiemelt, hogy az állami kiadások szinte rohamos emelkedést mutatnak, amivel a bevételek emelkedése nem áll arányban, úgy hogy a kiadások további emelése körül a legaggódalmasabb szigorúsággal kell eljárni, nehogy az állam pénzügyi egyensúlyát veszély fenyegeje.

A költségvetést ha átnézzük tényleg azt találjuk, hogy a múlt évvel szemben a kiadások nagy emelkedést tüntetnek fel — az évi rendes kiadások összege 257 millióval nagyobb, mint 1906-ban. Ez azonban nem könnyelmű gazdálkodást jelent, hanem azt, hogy a nemzeti kormány az egész korszak szűkmarku pénzügyi politikáját kell jóvá tennie, évtizedek mulasztásait kell helyreállítani. Ezek a több kiadások szükségesek és okszerűek voltak. A személyi járandóságok emelése 96 millió koronát fordítanak, az állam fokozott gazdasági és kulturális tevékenységére és a közös költségekre 120 millió korona esik, az állami üzemek fejlesztésére 41 millió koronát fektetnek be. Olyan tételek ezek, amelyeknek indokolt voltát senki sem tagadhatja. Az állam hivatalnokairól való szociális gondoskodás már régóta égetően sürős kérdés volt és hogy a fizetés rendezések megvalósítása éppen a nemzeti kormány működéséhez fűződik, az — ha nagy pénzügyi, bár szükséges terhet jelent — de az ország politikai egyensúlyát szilárdítja meg jelentéskényen. Kulturális és gazdasági téren is elodázhatatlan kívánalmak kellett teljesíteni és amit erre áldoz a kormány az bőven megtérül a kulturális és gazdasági előnyök révén. Az állami üzemek fejlesztésére fordított összeg pedig természetesen az állam bevételeinek fokozására irányul.

Másfelől azonban jogosak Hoitsy Pál aggodalmi, amidőn megállásra figyelmeztet a kiadások emelése terét és az igények mérséklését kívánja. Wekerle Sándor miniszterelnök a párt-értekezleten maga is igazat adott az előadó fejtegetéseinek, de hangsúlyozta, hogy az óvatos és meggondolt körültekintés természetesen nem jelenti azt, mintha a kormány a jövőben az indokolt és szükségszerű kiadások elől el akarna zárkozni.

Oly napokat élünk, melyek minden nap a legkülönbözőbb újabb s újabb izgalmasokat produkálnak. A veszedelmes robbanással fenyegető

balkáni kérdés állandó ijedelemben tartja a morarkia két országának népet. Senki sem tudja, hogy valamely hozzátartozója, testvére, vagy gyermeke nem kap-e hirtelen, váratlan behívót, mely őt tölnek idején Bosznia, vagy Herczegovina hóborította hegyei közé szöli a nehéz szolgálatra. Napról-napra érkeznek hírek az ország különböző részeiről, hogy katonákat Boszniába visznek.

A háborus híreket mi nem vesszük komolyan és nem tartunk attól, hogy tényleg háborúra kerülne a dolog. De egyrészt az izgalom megvan, másrészt a háború veszedelmétől eltekintve, katonáink télen Boszniának elhagyott részeibe, kis falvakba kerülnek, ahol természetesen hiányzik minden szükséges lokalitás, melyben a tisztikart és legénységet elhelyezni lehetne. Szünetelni fognak tehát az idő viszontagságaitól és amellet roppant nehéz szolgálatot kell teljesíteniük.

A háborus izgalmon kívül van még sok más dolog is, ami bőven alkalmas rá, hogy a békés polgárok kedélyét állandó hullámmásban tartsa. Itt vannak a folytonos osztrák nemzeti szi zavarok, mondhatni csaták. Egyszer Laibachban, mászor Prágában, azután Bécsben lángol fel a nemzeti szi harc tüze, és az egy-ország polgárai vasbotokkal, kövekkel és revolverekkel támadnak egymásra. Tegnap a bécsi egyetemet zárták be, mert olasz és német diákok formális csatát vívtak az anlóban. Vasbotok és revolverek voltak itt is működésben. A mozgósított rendőrség kivont karddal választotta szét a küzdőket és ami a legmegdöbbentőbb, az a harcizal, amelylyel az ellenség táboraik egymásra törtek. Az olaszok ugyanis olasz nemzeti dalt, az osztrák-német diákok pedig a híres Wacht am Rheint énekeltek. Ez nyílt hazafüvés. A szomszéd bajai ugyan nem érdekelnek, mert az ránk nézve külföld. Azonban egyik vagy másik ponton mégis megérezzük azt.

Izgalmas napokat élünk és ahelyett, hogy az izgalmas csillapodására volna kilátás, megfordítva azt látjuk, hogy napról-napra szaporodik az izgalmas keltő anyag.

Analfabéták jutalmazása.

— A Székely Társaság akciója. —

A székelyudvarhelyi Székely Társaság legutóbb tartott ülésében elhatározta, hogy a megyei analfabéták oktatására felhívja a megye tanítószolgálatát, és az e tekintetben legnagyobb eredményt elért tanítókat jutalmazni fogja. Ebből kifolyólag most *Mátéffy Domokos* egy. elnök és dr. *Paál Árpád* titkár a következő felhívást intézik a tanítószolgálat felé:

Szeretett Székely testvéreink!

A székelyudvarhelyi „Székely-Társaság” hozzátok, mint édes magyarak hazánk kulturájának alapvető munkáira fordul azon tiszteletteljes kéressel, hogy egy nagy és fontos terv megvalósítását ismert hazafias tevékenységetekkel igyekezzetek előmozdítani!

Jól tudjátok, hogy a nemzeti kormány kötelességét bevállalván, az ország törvényhozásához beterveztette azt a reformjavaslatát, hogy a polgárok alkotmányos jogainak gyakorlását többek között az olvasni és irni tudáshoz köti.

Tekintettel azonban arra, hogy Magyarországon a nép gyermekinek oktatása a régi idő óta érvényben levő népoktatási alaptörvény ellenére, még ugyiszólván gyermek-korát élte s így az ország minden részében, de különösen az ugynevezett erdélyi részeken 188750 székelymagyar férfi és 230944 magyar nő van olyan, ki sem olvasni sem irni nem tud és így ezek, eltekintve attól, hogy a szellemi életből ugyiszólván ki vannak zárva, még az alkotmányos jogok gyakorlásából is kizártnak, vagy legfennebb közvetett befolyást nyernek, mely okok arra kényszerítik Székely-Társaságunkat, hogy hozzátok forduljon azon hazafias kérelmünkkel: vegyétek kezetekbe a vármegye területén lakó analfabéták írás és olvasására való megtanításának nagy és fontos kérdését.

Beközöztöttök a hosszú téli esték s ez idő igen alkalmas arra, hogy tevékeny munkásságotokat ez irányban eredményre fejtessetek ki.

Jól tudjuk, hogy e nagyjelentőségű kezdeményezésnek sokhelyen talán akadályai is lehetnek s különösen a kezdő lépések megtétele lesz a legnehezebb, mert felhívó ezeket nem mindenütt talál lelkes követőket, ám de ha cselekvéseket a haza

és fajzeret vezet, akkor képesek lesztek az analfabéták ezreit, szükség esetén egyenként is rábírn arra, hogy a felnőttek oktatására örömmel siessenek.

Nyissátok meg tehát a téli tanfolyamokat bármily kevés látogatóval, mert a kitarással vezetett jó ügy, előbb vagy utóbb, de föltétlenül diadalt arat, mely fáradságotoknak egyben fényes jutalmát adja.

Ezen hazafias munkában, a kivétel módzataira nézve, részletes tájékoztatást nem nyújthatunk, annál kevésbbé, mivel erre a helybeli körülmények gyakorolják a befolyást és szabják meg az irányt, azt azonban legyen szabad kiemelni, hogy a felnőttek oktatásának az idő szerint a legfőbb tárgya: az írás olvasásra való megtanítás.

A magunk részéről megtettük a lépéseket a vármegyei és tanügyi felsőbb hatóságoknál aziránt, hogy biztosan remélt hazafias munkásságotok úgy itt, mint a helyi önkormányzat részéről a legmesszebb menő erkölcsi és szükség esetén még anyagi támogatásban is részesüljön.

Nem tartjuk kizártnak azt sem, hogy folyamódások alapján az udvarhelyvármegyei „Népnevelési Egyesület” (előadó Hlatki Miklós főfelügyelő tanár) az erre a célra szükséges írószór és első olvasókönyv megjelölését, és egyidejűleg a felhívóval az említett egyesület egyidejűleg mi is megkeressük.

Végül szives tudósításokra hozzuk, hogy annak jeléül, miszerint a személy társadalom a hazafias irányú munkásságot nemcsak hálaival és tehetőséghez képest még anyagiakban is jutalmazni óhajta. Társaságunk 400 koronát tüzött ki azok részére, kik a változot tevékenység terén a legnagyobb eredményt fogják elérni, és egyidejűleg felkértük a vármegye közigazgatási bizottságát, hogy tanügyi előadója, a m. kir. tanfelügyelő által gondos figyelemmel kísértesse hazafias munkásságotokat abból a célból is, hogy kijelölhesse a kiválókat közül azokat, kik nemcsak fajuk hálijára, taobatóságuk és a vármegye legfőbb közigazgatási szerve elismerésére lesznek érdemesek, de kiknek hazafias örömmel nyújthatjuk át mi is, a társadalom filléreiből: összegyűjtött anyagi jutalmukat.

Fogadjatok hát hozzá a hazafias munkához személy testvéreink, nagyrabecsült, munkás néptanítóink.

Magyar nemzeti érdeket fogtok e pillanatban szolgálni, mert alkotmányos jogának gyakorlásához segítetek esetleg sok fajmagyart, de ezzel elvonjátok a felnőtteket a kocsmázásról is, visszaadhattok sok apát, felnőtt tagot a családok s ezzel a régi székely erkölcsnek és megbízhatóságnak.

Megjegyezzük azt is, hogy ha működéseitek eredményéről időnként értesíteni szivesek lesztek — hálás köszönettel fogadjuk.

Isten bőkezű áldása kísérje hazafias munkátokat!

A Székely Társaság ezen felhívását a következő átirattal küldötte meg a közigazgatási bizottságnak:

Tekintetes közigazgatási bizottság! Az 1900. évi népszámlálási adatok egy végtelenül szomorú csoportjára mutatunk rá, midőn a székelyudvarhelyi Székely Társaság folyó évi november hó 14 én tartott választmányi ülésének határozatából kifolyólag, a tekintetes közigazgatási bizottság erélyes támogatását kérjük társadalmi tevékenységünk sikeréhez. Az ország királyhágón innoei részében, vagyis az erdélyi részeken 188750 férfi és 230944 nő van olyan, ki sem olvasni, sem irni nem tud és ez a reugeteg számu felnőtt elem, tiszta székelymagyar. Ezer felnőtt magyar férfi közül tehát 244 és ezer magyar nő közül pedig 300 van olyan, ki a szellemi életből teljesen ki van zárva.

Társaságunk a statisztikának ezt a sötét pontját óhajta megszüntetni, vagy legalább is a legkisebb mértékre leszállítani akkor, midőn az alkotmányos jogok gyakorolhatóságának egyik föltételét az ország törvényhozása e'ött levő nagy reformjavaslat, éppen az olvasni és irni tudáshoz köti.

A tisztelettel idezart „Felhívás” igazolása szerint, munkába hívtuk a vármegye hazafias, faját, szerető tanítótestületének minden férfi és nő tagját, öszekoldult filléereinket óhajjuk felhasználni arra a célra, hogy a kifejtett eredményes munka, ne csak a kötelezőteljesítés jóleső érzésével, de csak polgártársaink hálijával jutalmaztassék, hanem anyagiakban is látható jele legyen annak, hogy a Székely-társadalom a becsületes munkának értéket tulajdonít. Igaz, hogy ez időszertint, sajnos, nem rendelkezünk még oly anyagi erővel, mely arányban állana azzal a munkával, melynek végzésére a vár egyo tanító testületét felkértük, azonban él bennünk a remény, hogy a tanítótestület miudon tagja ismeri ezirányú működésének ürderejét és az a gondolat, hogy fajának lelki világát nemeseiteni törekszik, szürnyakat ad tevékenységének s nem annyira az anyagiakra való kilátásért, mint inkább azért veszi föl a küzdelmet, hogy faját egy lépéssel előbbre vigye azou az uton, mely a nemzeti kulturához vezet. Tekintetes közigazgatási bizottság! N'gyiszat

koronát lőkésítettünk arra a célra, hogy a fentebb várt irányban kifejtett működés ozzel is megjutalmaztassuk, miúól kifolyólag azon tiszteletteljes kérelmet terjesztjük a tekintetes bizottság elé, méltóztatásuk nekünk módot nyujtani arra, hogy ezen munkaképes, hazafias, minden szöpon és jöra fogékony tanító teatlót tagjui közöl ezen csekély anvagiakban azokat részesíthessük, kik a kiválók közül is kiváltak. Hogy pedig ezen kérelmünket teljesíthessö, tisztelettel kérjük, méltóztatásuk a vármogyó m. kir. tanfelügyelőjét utasítani, hogy rendes vizsgálata alkalmával, vagy más alkalmas eszközök által, tevékenységét ebben az irányban is különösen terjessze ki, tapasztalatairól s a működés eredményéről a tekintetes közigazgatási bizottságnak togyeu jelentést, hogy annak alapján a bizottság kijelölhesse azou kiváló egyéniségeket, kik méltók lesznek nemcsak társaságunk csekély anvagi jutalmára, hanem mogyénk, fájunk bálájára is.

Föltétlenül hiszük, hogy hazafias felhívásunkra a munka megindul az egész vonalon és így még az a kérelmünk is volna, hogy ott, ahol a szükség megköveteli, a felnöttek oktatásához szükösleges helyiség fütése és világításához kellő anyagot a községnek rendelkezésre bocsátanák, mely célból talán közigazgatási úton lehetne valamely alakban intézkedni.

Miután pedig ezt a munkásságot a november-márczius végéig terjedő időre tervezzük, legyen szabad azon reményt táplálni, hogy a tekintetes vármegyeyi közigazgatási bizottság ez idöszak végén a jutalmazandókat neveit társaságunkkal közölni avas leonó.

Kenessey Béla püspök Udvarhelyi vármegyében.

Székelyudvarhely, nov. 28

Kenessey Béla, az erdélyi ref. egyházkerület püspöke, nov. hó 25-én délután 2 órakor érkezett meg Székelyudvarhelyre, a református kollegium megvizsgálása végett. Kisérőében voltak, titkárán kívül, dr. Kálmán János egyházkerületi tanúgyi előadó, Pünkösti Pál egyb. ker. számvevő és Péter Mózes a-piszenotgyörgyi igazgató-tanár. A püspököt a vármegyey nevében, a segesvári vasuti állomáson, dr. Sebessy János alispán fogadta, azon reményének adva kifejezést, hogy itt léte, a felekezeti türelem klasszikus földjén, azt a felekezeti békét és türelmet még erőitoni fogja. Ugyanott üdvözöltö a koll. előjárósága nevében Ugron János főgondnok is. A püspök megköszönuve mindkét részről jövő szívélyes üdvözlöt, hangoztatva, hogy ő a Krisztus nevében jó és krisztus igazságokat fog hirdetni, melyek egyedül alkalmasak nagy erőseégek torombolására. Valási békétlenséget és vizsályt csak tudatlan és sötét lelkü emberek szíthatnak. A püspök eleibe leutaztak és így kíséretében jöttek még Sebessy alispán és Ugron János főgondnokok kívül: Vajda Ferencz esperes, dr. Demeter Lőrincz főszolgabíró, Bíró Áron lelkész és Szabó András tanár.

(Az állomásokon.)

A székelykereszturi állomásán Baczó Lajos beifalvi pap; a nagygalambfalvi állomásán Kádár Dénes és a bögyözi állomásán Csulak István ottani, helybeli lelkészek köszöntötték a főpásztort nagyszámú hívek élén. Kenessey püspök mind a három helyen megköszönuve a hívei részéről jövő szives figyelmet — melyet egykori tanítványai tolmácsoltak — intette a népet vallásos buzgóságra, egyház és haza iránti hűségre, a lelkipásztorok követésére, s végül megáldotta öket. A bögyözi állomásán a soruló leánykák több virágcsokrot nyujtottak át a püspöknek. Ez is egyike volt a kedves meglepetéseknek.

(A megérkezés)

Ritka szép jele nyilvánult meg a főpásztor iránti tiszteletnek Székelyudvarhely városában, hol a czébek zaféjökkel, és igen nagyszámú közönség várta a püspököt. A közönség soraiiban ott volt Ugron Ákos főispán is, aki maga jött eleibe vendégének. Gotthárd János városi polgármester szép beszédére a püspök meghatottan mondott köszönetet és hanguljozta, hogy az evangélium világosságával, a testvéri szeretet melegével és a béke olajágával jött ide, s nem akar vizsályt idézni elő. És ezt akkora meggyözdéssel, oly határozott erővel mondotta, hogy ahhoz kétséeg nem is fér.

A beszédek elhangzása után kocaira ült a község és hosszú kocsi sorban haladt be a ref. kollegium elé, a ref. torony harangjainak zugása mellett. Kenessey püspök az elö kocsiiban Ugron főispánnal. Azután következtek a kollegiumi gondnokok és az egyházmegyeyi esperes egy-egy vendéggel. A bevonulás példás rendben történt.

A kollegium előtt — melynek középső sori

ablakait előkelő hölgyközség foglalta el — felállított díszkapuról Göncsi Lajos igazgató fogadta a taóári kar nevében, míg a tanuló ifjuság rószéről Lengyel Gabriella VII. g. o. tanuló mondott szöpon üdvözlö beszédet. Kenessey püspök megköszönuve mindkét részről jövő üdvözlöt, kocaira ült és Ugron Ákos főispánhoz elbajtatott, kinok itt idözése alatt vendége.

(A tisztelegések.)

Kenessey püspök csütörtökön délelött a kollegium tanári szobájában fogadta a küldöttségök tisztelegését, kik a következö sorrendben vonultak be a főpásztorhoz:

1. Róm. kath. egyházközség, Mikes János gróf vezetésével. 2. Unitárius egyházközség, Vári Albert vezetésével. 3. Izraelita egyházközség, Dösa Jakab tanár vezetésével. 4. Ref. papság, Vajda Ferencz esperes vezetésével. 5. Udvarhelyvármegyey és város Sebessy János alispán vezetésével. 6. Kir. törvényszék, Bodolla Gábor elnök vezetésével. 7. Kir. pénzügyigazgatóság, Sratzinger Emil igazgató vezetésével. 8. Áll. főreáliskola dr. Solymossy Lajos igazgató vezetésével. 9. Róm. kath. főgimnázium, Embery Árpád tanár vezetésével. 10. Kir. tanfelügyelőség. 11. Áll. polgári leányiskola. 12. Állami elemi iskola és végül a ref. kollegium előjárósága.

A tisztelegések után bantelt volt a Budapestszállói dísztermében, melyen mintegy 150-en vettek részt. Kenessey püspök Ugron Ákos főispán és Mikes János főesperes-plebános közt ült az asztalfön. A harmadik fogásnál Kenessey püspök a királyt éltette, melyet a társaság állva hallgatott meg. Utánna Ugron főispán londületes beszédben éltette a püspököt. Ezután Sebessy János alispán a kormányt, Göncsi Lajos igazgató a főispánt, Ugron János a felekezeteket köszöntötték fel. Nyomban ezután Mikes János gróf emelkedett fel szölsőra és sikerült szöpon beszédben a felekezetek közti jó viszony ápolására, s annak kiváló vezérére, Kenessey püspökre köszöntött poharat. Vajda esperes a megyét és várost köszöntötte, míg Vári Albert unitárius lelkész az iskolák vezetőit, tanárait éltette. Utánna még Bod Károly mondott toszot, ezután pedig megindult a felköszöntök árja, s a társaság a késő délutáni órákig a legjobb hangulatban elmulatott.

(Egyházi estély.)

A református egyházközség Kenessey püspök itt idözése alkalmából tartotta, ez évadban, nov. 27-én csütörtökön első egyházi estélyét. A közönség értesülve, hogy elö a főpásztor fog előadást tartani, zafófolásig megtöltötte a ref. kell. tornacsarnokát; a későn érkezök még helyet sem kaptak. Kenessey püspök beszéde iránt akkora volt az érdeklődés, hogy a külső képet tekintve, bajosan lehetett volna megállapítani, hogy ez református jellegü estély, mert a hallgatóság, majdnem felerésze más hitfelekezetekből állott. Ott láttuk a többök közt: vármegyey főispánját Ugron Ákost és ényjával, továbbá gróf Mikes János róm. kath. főesperes, Szabó János róm. kath. főgimn. hittanárt és még számosat városunk előkolló közönségéből és polgárságából.

Az estély fény pontját Kenessey püspök előadása képezte, a ki Pál apostolnak azon mondanéból indul ki, hogy a kor. embernek át kell alakulni a Krisztus formájára és az ő dicsőségével meg koll dicsösdíteni. A világ, az emberek ez a mai társadalom pedig minden egyebet csinál, csak éppen erre nem törekszik, söt meg se próbálja. Gyönyörü szöpon hasonlatokkal mutatta ki, hogy a bitben, a vallás életben, a Krisztus követésében is gyakorolni koll magát az embernek, csak akkor öltheti magára fokról fokra a Krisztus ábrázatát. Ha a bibliában — melyet ugymond nem az ügyvéd okoskodásával, hanem az örökös, a gyermek szorotó szívével kell nézni és olvasni — vagy a templomban az első megjelöuesre nem találjuk meg mindazt, a mit vártunk, a mit keresünk: meg koll ismételni mindennap és ökor megtaláljuk. Ha minden ember a Krisztus ábrázatját viselné, milyen más volna a családnak, a társadalomnak a képo. Törekedni kell erre minden ker. embernek, hogy aztán megdicsösdíthessék a Krisztus dicsösdégével. A püspök 35 perczig beszélt és minden szavát éber figyelemmel hallgatta a közönség, s beszéde végzetével, lelkesen megéjenezte.

A programu többi pontjai is szöpon sikerültek. Forenczy Lenke és Göncsi László jól átmondolva, szabatosan, a közönség teljes ölimérésse mellett szavaltak; míg Manchen Margit, Kassay Irén kísérete mellett, igen kedvesen énekelt el egy vallásos énekot. — Ezenkívül Dobó Zoltán főreáliskolai zenetanár

által botanitva, igen szöpon zenedarabot adtak elő a főreáliskola és a ref. koll. növendékei. Végül pedig a ref. kollegiumi tanulök magán énekkara énekelt, köztötszék mellett, kurucz nótákat; melyet a közönség meg is ismételtetö. Az estély Vajda Ferencz ref. pap, esperes nyitotta meg és zárta be, tölo megszokott tartalmas beszéddel. Az estély anyagilag is szöpon jövedelmozott, mert önkéntes adományokból 116 kor. 23 fill. gyült össze.

(Ehéd és vacsora a püspök tiszteletére.)

Kenessey püspök tiszteletére nov. hó 27-én Ugron Ákos főispán ebédet és ugyanaz nap este Vajda Ferencz esperes vacsorát adott, míg azomban déleiben Szabó András tanár, este pedig Göncsi Lajos kollegiumi igazgató látta vendégül a püspököt. A főispán ebédjén Kenessey püspökön és vele jött kíséretön kívül, részt vettek: Dr. Sebessy János alispán, Dr. Bodolla Gábor és Csanády Zilán, koll. gondnokok, Vajda Ferencz esperes, Göncsi Lajos ref. kollegiumi, Dr. Solymossy Lajos főreáliskolai igazgatók. Jelen volt természetesen a főispán édes anyja is, mint házi aszony,

(A ref. templomban.)

A református templomban holnap advent első vasárnap urvacsora oesztás lesz. Ezen alkalmából kifolyólag Kenessey Béla püspök tartja meg a szent beszédet. Az istentisztelet d. e. 10 órakor kezdődik, míg az Urvacsoaraosztás 11 órakor lesz.

Istentisztelet végével a ref. egyházközség kebli tanácsa fog tisztelegni Dr. Solymossy Lajos főgondnok vezetésé mellett, a püspöknel és megköszöni, hogy részt vett az egyház és az isten tiszteletön.

(Elutazás.)

Mint értesülünk a püspök szombaton befejezte a koll. megvizsgálását és annak végzetével tartott bizalmas értekezleten, elő is adta, a taóári kar előtt, észrevételeit a tapasztalt dolgokról. A püspök és kísérete ma d. u. a három óras vonattal utazik vissza Kolozsvárra. Udvarhely városa hálással emlékszik vissza az itt eltöltött szöpon napokra, mert Kenessey Béla személyében egy igazi fenkölt gondolközü és valóságos lelkü főpásztort ismert meg, a kire büszke lehet, nemcsak a ref. egyház, de a magyar társadalom is.

HIREK.

Székelyudvarhely, nov. 29.

Az egészségügyi körök új beosztása.

— Udvarhelymegyerk. közgyölésé. —

Udvarhelyvármegyey törvényhatósági bizottsága 27 ikü, pénteken, délelött rövid rendkívüli közgyölés tartott, melyen az egészségügyi köröket megállapította.

A gyölésre Sebessy János alispán indítványára a főispánt, Sándor Mózes vezetésé mellett Soó Gáspár, Dr. Solymossy Lajos, Nagy Ferencz és Daniel Áron bizottsági tagokból álló küldöttség hivta meg.

Ugron Ákos főispán a bizottsági tagok üdvözölésé után intézkedett a jegyzökönyv hitelösítésé felöl s a gyölést megnyitotta. Sebessy alispán a napirendre vonatkozólag tott indítványt, mely után a gyölés elfogadta a szülösözni gyakorlatra vonatkozó szabályrendeletet, míg az új egészségügyi körök beosztását Vári Albert és Sebessy János felszölsölásai után a következöleg állapította meg:

I. orvosi kör. Ezen körhöz tartoznak: Árvátfalva, Felsőboldogfalva, Fenyéd, Kadicsfalva, Máréfalva, Oroszhegy, Patakfalva Székelybetlenfalva, Székelylengyelfalva, Székelyszentkirály, Tiböd községök 8379 lélekszám. II. Ezen körhöz tartoznak: Agyagfalva, Béta, Bikafalva, Bögyö, Décsfalva, Farczád, Hodgya, Homorödszentlászló, Mátisfalva, Miklósfalva, Öczfalva, Sükö, Székelydobó, Székelymagyaros, Kányád, Vágás, Jáasfalva községök, 7533 lélekszám. — III. Ezen körhöz tartoznak: Kápolnásfalva, Lovéte. Szentgyöbászfalu községök 7546 lélekszám. — IV. Ezen körhöz tartoznak: Küküllökörményfalva, Zetelaka Székelyvárság községök 6034 lélekszám. — V. Ezen körhöz tartoznak: Korond és Atyha községök 5000 lélekszám. — VI. Ezen körhöz tartoznak: Alsóboldogfalva, Felsőboldogfalva és Parajd községök 6653 lélekszám. — VII. Ezen körhöz tartoznak: Bogárfalva, Farkasfalva, Firtosváralja, Kecsétsikfalud, Nyikómalomfalva, Sökelylancsal, Sökelypálfalva, Sökelyszentantmas, Szentlélek és Ülke községök 5537 lélekszám. — VIII. Ezen körhöz tartoznak: Bördös, Csöb, Magyarzafaköd, Rava, Sökelyszállás, Sökelyvécze, és Szentdometer községök 4334 lélekszám. — IX. Ezen körhöz tartoznak: Énlaka, Firtosmartonos, Bözöd, Bözödufalva, Etéd, Köröspatak, Kúsmöd, Siklöd és Szolokma községök 8983 lélekszám. — X. Ezen körhöz tartoznak: Alsóboldogfalva, Fiafalva, Kisölymos, Magyarbidegkut, Nagysölymos, Sökelyandrásfalva, Sökelybideg-

kut, Székelyszenterzsébet, és Ujzékely községek 7134 lélekszám. — XI. Ezen körhöz tartoznak: Betsfalva, Csekfalva, Gagy (Kismenedesrére), Kisgalambfalva, Magyarandrásfalva, Nagygaiambfalva, Rugonfalva, Székelykeresztúr és Szentábrám községek 8866 lélekszám. — XII. Ezen körhöz tartoznak: Erked, Homoródbene, Magyarfelek, Petek, Szederjes, Székelyderzs és Székelymuzsna közs. 6411 lélekszám. — XIII. Ezen körhöz tartoznak: Benczéd, Csebétfalva, Kadács, Kiskede, Kobátfalva, Medesér, Nagykede, Siménfalva, Székelyszentmihály Székelyszentmiklós, Tarcsafalva és Tordátfalva községek 5190 lélekszám. — XIV. Ezen körhöz tartoznak: Bardocz, Bibarczfalva, Erdőfüle, Felsőrákos, Kisbaczon, Magyarhermány, Olasztelek, Székelyszáldobos és Vargyas községek 9355 lélekszám. — XV. Ezen körhöz tartoznak: Homoróddalmás, Homoródujfalu, Karácsonfalva, Oklánd és Székelyzsombor községek 5711 lélekszám. — XVI. Ezen körhöz tartoznak: Ege, Homoróddaróc, Homoródjánosfalva, Homoródszentpál, Homoródszentpéter, Rocsenyéd, Székelydállya és Városfalva községek 4150 lélekszám. — XVII. Ezen körhöz tartoznak: Abásfalva, Abránsfalva, Bágy, Gyepes, Homoródkeményfalva, Homoródremete, Homoródszentmárton, Kénos, Lókod, Sándortelke, és Telekfalva, községek 4314 lélekszám. Székelyudvarhely rendezett tanácsú város egy külön orvost köteles tartani.

A körorvosi szolgálat és gyakorlata tárgyában szerkesztett szabályrendeletet levettük napirendről, s a gyűlés rövid egy óra alatt véget ért.

Tea-estély. A Nőegylet évenként tartani szokott teaestélyét, ez évben, mint jeleztük, december 5-ikén tartja meg, még pedígen a Vármegyéből díszteremben. Az egyes sátrakban való árulásra a következő hölgyek vállalkoztak: *Tea sátor:* Dr. Egyed Belázné, Szakács Zoltánné, Szabó Árpádné, Dekán Samuné és Bod Etel. — *Csvirkáda:* Flórich Ottóné, Pálffy Aladárné, Gergely Ilonka és br. Orbán Aranka. — *Pesszósátor:* Bodolla Gáborné, Révly Zoltánné, Demény Ferenczné, Demény Mária és Horváth Lili. — *Bor-sátor:* Félegyházy Antalné, Hargita Nándorné és Patrányi Miklósné. — *Sültek:* Gönczi Lajosné, Gyarmathy Sándorné és Kassay Eendréné. — *Fekete kávé-sátor:* Szemlér Ferenczné, Burger Artburné. — *Szivar-sátor:* Szabó Istvánné, Homolay Lajosné, Dr. Soly-mossy Lajosné; szivart kihordja *Ferenczy Lenke.* — *Fagyalt-sátor:* Gál Ferenczné, Kelemen Ilona, Bod Emma. — *Virág, jux és Mikulás-bazár:* Borosnyay Pálné, Félegyházy Mariska, Mezey nővérek, Br. Sebesi Mártha, Szöllösi Irén, Szolymossy Panna, Mátya Margit. — *Levelező lapot árulnak:* Voith Mariska, Koncz Mariska. *Terítetek:* Biró Istvánné, Kassay Irén, Ferenczy Irén, Balázsi Juliska, Biró Margit, Br. Orbán Ella, Jodál Ilonka, Gyarmathy Ilda, Amberboj Aranka, Gyertyánossy nővérek, Finkér nővérek, Gálffy Erzsike, Fülöp Erzsike, Scheffranek nővérek, Ferenczy Margitka, Szabó Erzsike és Flórián Ilus. — Az estélyt íránt megyszerte nagy az érdeklődés, s így a siker bizonyára nyomos fogja követni a rendező hölgyek nemes buzgólkodását.

Halálozás. Tarcsafalvi Pálffy Mihály ügyvéd, az erdélyi unitárius egyház főtanácsának tagja, életének 65-ik évében f. hó 25-én elhunyt. A megboldogult 27-én helyezték örök nyugalomra Marosvásárhelyt. Halálát neje szül. Huszár Zuzsánna, gyermekei és kiterjedt rokonság gyászolja.

Szent Antal-estély. Ezen évad második szent Antal-estélyét Seabó Erzsike, Flórián Margit és Ferenczy Margit rendezték. A főgimnázium nagy terme szinte kicsinek bizonyult a nagyszámú közönség befogadására. *Svabó Antal* éneke „szent Antalhoz” után *Dobay Tibor* szavalt igen ügyesen, majd *Décsy Lajos* segédlelkész által betanított 25 főgimnáziumi tanuló énekelte két dal gondos betanulásával. *Burger Artbur* tanár magas szárnyalású szabad előadást tartott a pornográfáról. Tanulmányos előadását a közönség nagy érdeklődéssel hallgatta. Utánna *Balássy Juliska* játszott zongorán egy magyar ábrándot, fiatal lánytól ritkán hallott jártassággal, végül *Luchkaub* főgimn. tanuló ügyesen szavalt. Nagy asszonyunk című dalt énekelte záróadékként *Svabó Antal*. A következő estélyt december 8-án *Medgyesy Emma* és *Daróczy Ninuka* rendezik.

A tanfelügyelő marad. Jeleztettük, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Kuliseky Ernő* kir. tanfelügyelőt és a miskolci tanfelügyelőt kölcsönösen áthelyezte. Miután azonban Borsodvármegye tanfelügyelőjének megtartása végett felírt a miniszterhez, a miniszter napokban kelt loiratában arról értesíti Udvarhelyvármegyét, miszerint *Kuliseky tanfelügyelőt* ideiglenes minőségben továbbra is Udvarhelymegye tanügyi ügyeinek intézésével megbizta.

Herceg Ferencz felhívása a közönséghez. A Petőfi Társaságnak a Petőfiház javára kibocsátott 1 koronás sorjegyeit *Herceg Ferencz* elnöke a következő lelkes felhívással ajánlja a magyar közönség figyelmébe.

Ti magyar ifjak, emlékezzetek meg róla, hogy a márcziusi ifjuság vezére ébresztette fel halálos aléltásgából a nemzetet. Ti magyar nők, omlékezzetek meg róla, hogy Petőfi a világirodalom egyetlen nagy költője; a kinek legszebb dalait a ti szíves hitvesi szerelem ihlette meg.

Ti magyar férfiak, ne feledjétek, hogy Petőfi költeményeit harmincz nemzet nyelvén olvassák. A kinek írottala gazdagabb hadizsákmányt hódított nemzetekbe, mint a diadalmas hadvezér kardja; a ki életének gazdag lelkének minden kincsét, halálában véreinek minden cseppjét nemzetének áldozta: annak emléke bizonyára megemleml, hogy a nemzet fiai és leányai áldozatot hozzanak érte.

Herceg Ferencz

A Petőfi Társaság elnöke.

Ez a lelkes kiáltvány bizonyára méltó visszhangot kelt a közönség szívében s nem marad hazafias érzésű ember a hazában, a ki meg ne hozná csekély áldozatát a nagy Petőfi oltárára. A nyoreményekben gazdag sor-játék egy koronás sorjegyei megrendelhetők a Petőfi Társaság elnökségénél Budapest, IX., Boráros-tér 2.

Homoród-fürdő bérlete. Kápolnásfalu község a tulajdonát képező Homoród-fürdő bérbeadását 23-ikára tűzte ki, miután azonban érdeklődő nem jelentkezett, a fürdő bérbeadását elhalasztották.

Megnyit a jégpálya. A Korcsolya-egylet jégpályája ma délelőtt 11 órakor nyílik meg zene mellett. Az egyesület vezetősége minden lehető elkövetett, hogy a pálya időjében kolló vízzel ellátva legyen, ami tetemes anyagi áldozat révén sikerült is. Ugyannyira, hogy az első fagy a pályát kellően vízzel telve találta, s ma már a legpompásabb jég áll a korcsolyázó közönség rendelkezésére. A mai megnyitás alkalmával a rendes tagsági és napi jegyeken felül személyenként 20 fillér fizetendő. Beiratkozni a pavilonban kitett könyvbe még mindig lehet. Itt említjük meg, miszerint a villamvilágítás bevezetése tekintetében a tárgyalások már folynak, s a megállapodás után csakhamar villamosfényben fog uszni a pálya bentenkt három este.

Vasut megnyitás Parajdon. A kisküküllői völgyi faipar részvénytársaság parajdi iparvasutjának műtanrendőri bejárása f. hó 21-én történt meg, mely alkalommal a vármegye részéről *Sebesi János* alispán, *Szabolka Rezső* műszaki tanácsos és *Demeter Lőrincz* főszolgabíró, a részvénytársaság részéről *Santzer Béla*, *Kollár Miksa*, *Szakács Zoltán*, *Veisz Oszkár* és *Kutasi Oszkár* a vasut építő mérnöke, valamint nagyszámú érdekeltek és meghívottak vettek részt. A vonalat, mely a Hideg Juhod völgyéből a Rabsonné vár megkerülésével a Kisküllő völgyébe vezet, a felülvizsgáló bizottság kifogástalannak találta. s azt a forgalomnak átadta. Bejárás után a Kenyeres szállóban bankett volt.

Az „ügynökök.” Rösler és Gábor székelyudvarhelyi vaskereskedők panaszt emeltek az alispánnál, hogy egyes kereskedelmi ügynökök — utazók — czégük nevében gazdasági és varrógépekre megrendeléseket gyűjtenek a közönségben és ez által kereskedésüknek, úgy erkölcsileg, mint anyagilag nagy kárt okoznak. Hogy ezen napirenden levő visszaélések, melyek természetesen nemcsak egyes kereskedőkre, hanem a nagy közönségre nézve is káros hatással vannak — némileg megakadályoztassanak, Sebesi alispán rendelkezést adott ki a kerjegyökhöz és közösi elöljárókhöz, hogy az alkalomnak legjobban megfelelő módon hívják fel a közösi lakosság figyelmét, hogy az általuk személyesen nem ismert kereskedelmi ügynökökkel — utazókkal — eszközönd megrendeléseknél legyenek óvatossak, mert sajnos azt tapasztaljuk, hogy nagyon gyakoriak a nagy közönség rovására káros hatással járó visszaélések.

A legnagyobb veszedelem ellen. A „csak egy vírárszálát” jellegével megindult országos gyűjtés igen sikeres botejezést nyert. Amint az elszámolásból kitűnik, hogy míg a gyűjtésben az ország minden városának társadalmi kivette a részét, addig, sajnos, Székelyudvarhely város társadalmi abból teljesen hiányzik. Ez késztette aztán azt a szűkebb körű bizottságot, mely ad hoc, *Bodolla Gáborné* elnökletével alakult arra, hogy a tél folyamán a József kir. hercegi tudósszauatorium javára estélyt rendezzen. A mult számunkban ez ügyben írt felhívásunk a közönség széles rétegében helyesléssel találkozott, s így eleve biztosítva van az estély fényes sikere. A rendezőség, hogy a város társadalmának kivétel nélkül alkalmat adjon arra, hogy filléreként áldozhasson a nemes, humanus czélra, úgy határozott, hogy a kitűzött napon január 9-ikén műkedvelői előadást rendez, még po-

diglen tánczcsal összekötve. A bizottság a színrehozandó dráma kiválasztásán most munkál, ami ha megtörtént, a szereplők felkérése következik. A színelőadás és tánczmulatság a Budapest-szálló termekben lesz.

A textilgyár. A Székelyudvarhelyen részvénytársasági alapon létesítendő textilgyár részvény-alírására íránt az érdeklődés általános, s így bízható, hogy a szükséges számú részvényjegyezés mihamarább megtörténik. Az alapítók kéri az illető alírásai ív tartókat, miszerint az alírásai íveket mihamarább visszaküldeni azívoskedjenek.

Horgolt csipke. A következő sorok közlé sére kérték föl. Felszólítom azon hölgyeket, akik pénzért óhajtauk igen könnyű kivitelű csipkét horgolni, jelentkezzenek az állami polgári leányiskola igazgatói irodában hétfőtől kezdődőleg naponta 11—12 óra között. Amerika részére nagy mennyiségű megrendelés érkezett hozzám. *Schiller Irma* igazgató.

Özvegy kiasszony. Mint jeleztük, december 1-én, kedden, műkedvelőkből alakult társaság *Megyeri Dezső* kiváló énekes előhozatát, *Özvegy kiasszonyt* adja elő. A próbák javában folynak, s tekintettel azon körülményre, hogy a darab főszerepei kipróbált műkedvelők kezeiben vannak, biztos kilátás van egy minden tekintetben kiválóan sikerült estére. A befolyó jövedelmet részben a városi szegények javára fordítják.

Köszönet nyilvánítás. Felkérteztük a következő sorok közlésére. Mindazon ismerőseink, kik feledetlen kedves kis *Rózsika* leányunk elhalálózása alkalmából fájdalomunkba résztvettek, mind egyen-egyen fogadják ez uton is legbálsálsabb köszönetünket. *Kolumbán Lukács* és neje *Bartha Irma*.

Gyermek-estély. A szent Ferenczrendiek vezetése alatt álló róm. kath. elemi fiúiskola növendékei nagyban készülnek egy díszes estélyre, melyben megkéri az angylakát, hogy szegénysorsu kispajtás társaiknak karácsony szent éjjelén hozzon az idén is téli ruhát. A szereplők száma a 60 tagból álló énekkarunkon kívül 26. Az első összpróba már megvolt. A fiúk ügyesen kitesznek magukért, mint tavai, s hazafias tisztelettel kéri a nagyérdemű közönséget, hogy becses jelenlétükkel és fillérekkel segítség nem vállalatlukban. A 12 pontból álló változatos műsort a jövő vasárnap számukra közöljük. Ne feledkezzünk a szegénysorsu gyerekekről s emlékezzünk meg, hogy nálunk igazán: Tört ablakon sivit a szél.

A ipari munkások lyceuma. A mult vasárnap szép számú közönség jelenlétében tartotta meg előadását a *Hymnus* elneklése után *Dereki Antal* szerkesztő „A munkás biztosított pénzárakról.” Azután ifj *Rójk József* szavalt igen ügyesen *Várady Antal* „Magyarország” cz költeményét. mig az előadónak köszönetet, szavalónak elismerést a hallgatóság részéről *Gyerkés Mihály* szjezte ki. Ma, délután 2 órakor *Hartmann János* főreáliskolai tanár fog tartani előadást.

Kántori beköszöntő. A székelyudvarhelyi református egyházközönség utjonnan választott kántora, *Llorváth József* ma, vasárnap, délelőtt 10 órakor a rendes istentisztelet alkalmával foglalja el állomását, és énekel, mint rendes kántor, először a templomban.

KÖZGAZDASÁG.

Állatkiállítások Udvarhelymegyében.

Mióta a székelyföldi miniszteri kirendeltség, eredményes közgazdasági tevékenységét megkezdte, első rendű feladatának tartja, hogy a székely kisgazda állattenyésztésének fejlődését, minden rendelkezésre álló eszközzel előmozdíssa. A kirendeltség költségkíméletében a legnagyobb teltelt az az ösz-szeg képezi, amelyet megfelelő tenyészanyag beszerzésére fordít. Jelentékeny százalékos kedvezménnyel és előnyos törlesztési feltételek mellett, száz meg száz anyaaállatot bocsjít a törpebirtokos tulajdonosba, segíti a falvakat jó apa állatok beszerzésével és minden lehető elkövet a köztenyésztés felvirágoztatásu érdekében.

A székely kisbirtokos osztály nagyobb fele, állat állományának tartásában, jóformán még ma is az apától elajánított hibás nyomom halad; háziállatát gyarló ápolásban és silány takarmányozásban részesíti. Mivel az állattenyésztés sikere nemcsak a teyészállatok minőségétől, hanem a gondozás ői tnaplász mikéntjétől is függ, a kirendeltség vezetőse fontos kötelességének tartja, éber figyelemmel kísérni, milycun sorsban részesül az a nagy közgazdasági vagyou, melyet a székely kisgazda installójába juttatott s amelynek fejlődése mezőgazdaságunk boldogulatlanság legbiztosabb alapját képezi.

Kivételetlen az, hogy a kiosztott becses teyészanyag ellenőrzése faluról-falura és istállóból-istállóra járvu gyakoroltassék. A kirendeltség vezetősegyekek tehát az a szerencsés ötlete támadt, hogy

kisebb körzetekben tenyészállat kiállításokat rendez, ahová berendezeli a szomszéd falvak tenyésztőit, s a bemutatott anyag érdemesebb részét, díjazásban és elismerésben részesíti.

Vármegyénkben az első nyilvános próba kiállítások az elmúlt napokban tartottak meg és oly szép erkölcsi és anyagi sikerrel végeztek és a falu népe részéről olyan nagy érdeklődést keltett, amelyet még el sem mertünk képzelni s amelynek jó erkölcsi hatása nyomot fog hagyni, a kiállításokon megjelent és részt vett székely kisgazdák lelkében.

A kiállítás helyi megbízottja, a kiállítások helyéről azon falvakat jelölte ki, amelyekben Állatbiztosító szövetkezetek is létesültek. Nemes buzdítás akar ez lenni arra nézve, hogy a kistenyésztő létezőit szolgáló üdvös intézmény, a legszélesebb néprétegekkel is megkedveltesse.

Az első kiállítást folyó hó 21-én Székelymuzsnán, a másodikat 22-én Homoródvárosfalván (Homoródjánosfalva, Szentpéter és Széptal közzegek bevonásával) s a harmadikat 23-án, Siménfalván, (Székelyszoutmiklós bevonásával) tartottuk meg.

Hivatalosan jelen volt *Dorner* kir. intéző, mint a kiállítások szervezője és rajta kívül részt vettek még *Kolossy* János Állattenyésztési felügyelő, *Illak* Miklós gazdasági egyesületi titkár, *Zonda* József állami főállatorvos és *Czirmes* Bálint gazdasági szaktanárs.

Megjelent tisztviselők, mint bíráló bizottság szerepeltek, kivéve a kiállítás helyi megbízottját, aki nagyon tapintatosan távol tartotta magát a bírálattól, miáltal egy tenyésztőnek sem lehetett kétsége az iránt, hogy az állatok minősítése nem részrehajlatlan történik.

Hivatalos bírálókon kívül beválasztott a bizottságba minden községben 2-2 értelmű székely gazda, mely tisztséget Muzsnán: *Kovács* Mihály és *Simó* Mihály; Városfalván: *Csona* József és *Bartha* Ferenc; Siménfalván: *Sófalvi* Dénes és *Györke* Lajos gyakorolta.

A székelymuzsnai tenyészállat kiállításán a következő kiegészítő részesültek díjazásban: Nagy Dániel 30 K. Korda Sándor 20 K. Simó Mihály 15 K. Bolya György 10 K. Dénes György 5 K. Dénes Lajos 5 K. és *Bartos* Dénes 5 K. Nagy Dániel 15 K. Korda Sándor 10 K. Jakab József 10 K. Simó Mihály 5 K. Kovács János 5 K. Nagy Dániel 5 K. Korda Sándor 5 K. Jakab József 5 K.

Székelymuzsnán *Beddő* Ödön református pap, mint gazdaköri elnök és *Jakab* József református kántortartó, mint az állatbiztosító szövetkezet elnöke buzdítottak azon, hogy a kiállítás — községük és népük jóhírnevét ruolvé — szépen és talutsággal sikerüljön.

Arányában nagyobb és minőség tekintetében is jobb anyag gyűlt össze a városfalvi kiállításra, hol az alábbi kiegészítők kaptak jutalmat: Vas Domokos 30 K. Mezei Dénes 20 K. Imre Pál 15 K. Jobb János 10 K. Szabó Dénes 10 K. Özv. Vas Ferenczné 5 K. Özv. Cséke Péterné 5 K. Ravasz Miklós 30 K. Bencze Dénes 20 K. Péter Sándor 15 K. Szabó János 10 K. Zoltán Ferencz 5 K. Bencze Gábor 5 K. és *Tóth* Elek d. cserő oklevelet. Vajda Antal 30 K. Jobb Ferencz 30 K. Vas Gergely 25 K. Márkos András 25 K. László Miklós 20 K. Jobb D. n. 15 K. Imre Pál 15 K. Ravasz Miklós 10 K. Molnár János 5 K. Barta Ferencz 5 K. Tóth Elek 5 K. Burján Domokos 5 K. Burján Mózes 10 K. Barta Ferencz 10 K. *Beddő* József 10 K. Szabó Mózes 5 K. Jobb Ferencz 5 K. Vajda Antal 5 K.

A városfalvi kiállításra elért siker a buzgó vezetők jótanácsait követő és törekvő kisgazdákon kívül, első sorban *Péter* Sándor unit. pap gazdaköri elnök, *Vajda* Antal unit. kántortartó állatbiztosító szövetkezet elnök, *Ürmösi* Károly és *Ürmösi* József unit. papok és gazdaköri elnökök elismerésre méltó tevékenységének tudandó be.

Létszám és érték tekintetében első helyen áll a siménfalvi tenyészállat díjazása. Jól táplált, gondosan ápolott tenyészállatok szebbnél szebb példányaiiban volt részünk gyönyörködni. Kellomen maglopetélt keltelt a sárge földig leocsárolt, kü földről importált, piostarka tehének jó kondíciója és vemhes volta és ezeknek remek szép növedék állat gondozásaija; tanbizonyosságát annak, hogy a bernisimethali marha, bőségesen meghálálja az olyan gazda fáradozását, aki ezen becse tulajdonokkal bíró kultúr fejtaák megadja azon tenyészfeltételeket, amelyeket a nagyarányu termelési munkát végző hatalmas szervezet megkövetel.

Siménfalván jutalom díjat kaptak: *Mircse* Dénes 30 K. *Györke* Albert 20 K. *Joó* Elek 15 K. *Elek* Samu 10 K. *Marosi* Vöczel 10 K. *Szabó* Dénes 10 K. *Marosi* Dániel 10 K. *Elek* Izsák 5 K. *Göncz* Károly 10 K. *Lázár* Gergely 5 K. *Benedek* József 5 K. *Paál* Samu 5 K. *Elek* Dénes 30 K. *Marosi* Imre 20 K. *Tibodi* Dániel 15 K. *Szász* Mózes 10 K. *Paál* Samu 30 K. *Szabó* Dénes 30 K. *Bálot* Ferencz 25 K. *Márton* András 25 K. *Elek* Dénes 20 K. *Györke* Albert 15 K. *Lázár* Gergely 15 K. *Szász* Mózes 10 K. *Veres* Sándor 10 K. *Tibodi* Dániel 10 K. A siménfalvi kiállítás fényes sikere *Elek* Dénes gazdaköri elnök és *Göncz* Mihály szentmiklósi unit. pap buzgólkodásának köszönhető.

A díjazásra minősített állatok tulajdonosai a felsorolt jutalmakon kívül, még díszes kiállítások okleveleket is kaptak. Ezen okmányokat elismerő és dicséret szavak kíséretében a kiállítás megbízottja adta át a kitüntetett gazdáknak, és lelkükre kötötte,

hogy az okleveleket, mint az emberi munka örök időkre szóló legszebb szimbólumát, őrizze meg becsületesen, hogy a jövő nemzedék követendő példát moris-n, az aprák törekvéséül.

Ödön volt nézu azokat a boldog arcokat, hogy milyen büszkén üzegették és szorongatták a szép okmányokat s a fényes aranyakat, fogadalmat téve, hogy a jövő évi kiállításra még nagyobb sikert fognak bemutatni.

Minden községben, a bírálatok megejtése után, a jelen volt gazdasági szaktanárs előadást tartott a gazdaközönségnek arról, hogy a bíráló bizottság, mind eljárást követő és mind szabályokat tartott szemelőtt a bemutatott tenyészanyag minőségénél. Egyik állattól a másikhoz vonve, szemlélte magyaráztuk meg tapasztalainkat és észrevételeinket. Elismeréssel adóztunk az arra érdemesnek, de viszont rék mutattunk az észlelt hibákra is.

Az állat hasznoképességén s a szorvzet belső és külső tulajdonságainak mérlegelésén kívül, nagy súlyt helyeztünk arra is, hogy milyen ápolásban, gondozásban részesült a bemutatott anyag. Amelyik állattól e tekintetben mulasztást tapasztaltunk, a jókaratú tanácsoláson és kiérdemelt szemrehányáson kívül, még azzal is büntettük a könnyelmű tulajdonost, hogy a különben formás és értékes állatját, két sőt három djjal is alsóbb rendűnek osztályoztuk.

Ugy a falu érdeklő gazdaközönsége, valamint a bíráló bizottság is, a lefolyt kiállításokon arra a tapasztalatokra jutott, hogy ezen díjazásoknak igen jó hatása lesz a ki tenyésztők körében. Nemes versenyre ösztönzi a székely gazdát, ambícióit csináál abból, hogy a jövőben mentő jobban kirukkolhasson és ez a torokvés a népies tenyésztesnek nagy előnyére fog szolgálni. *Czirmes* Bálint.

Szerkesztői üzenetek.

D. D. K. falva. A küldött tudósítás azért maradt ki, mivel a 19-ikén postára tett levelet mi 23-ikán kaptuk kézhez. L. Gy. K-m. Küldje be direkt, ugy közöljük. Többeknek Keresztur. A 22-iki lapszam öszeközétegelve még 21-én este le lett vite a postára. Sajnos, ott a család kezébe került, s így történt, hogy az öszeközétegelés elveszték. A kiadóhivatalt tehát mulasztás nem terbeli. Gondunk lesz rá, hogy hasonló eset elő ne forduljon. O. H. Nem közhétő.

Országgyűlés.

Távirati tudósítás.

Budapest, nov. 28.

(Érk. d. u. 5 ó.)

A képviselőház mai ülésén *Justh* Gyula elnököl. Következett belgyi tárca költségvetésének tárgyalása, melyet *Barabás* Béla előadó ismertetett, elfogadásra ajánlott. *Maniu* Gyula költségvetést nem fogadja el, bizalmatlan a belügyminiszter politikájával szemben, ki nem váltotta be általános titkos egyenlő választójogra vonatkozó ígéretét. *Brody* Ernő statisztikai adatokkal igyekszik bizonyítani, hogy Magyarország közegészségügyi téren nincs olyan színvonal, mint Európa egyéb művelt államai. Költségvetést nem fogadja el.

Andrássy belügyminiszter elbanzott ellenvetésekre válaszol. Valóiban, hogy kormány a segélyezési akcióból kihagyta volna nemzetiségiket. Nemzetiségekkel szemben szeretettel viseltetünk; forduljanak bármikor hozzá, ha bajuk van, de államellenes törekvéseik ellen kiméletlenül harcol.

Vármegyék tételénél *Pető* Sándor munkásszervezetek nem engedélyezést kifogásolja. Elnök figyelmezteti no térjen el a tárgytól, mire *Pető* le ül. *Farkasbázy* közbeieált: Igy nem lehet tárgyalni. Elnök rendre utasítja *Csendőrség* tételénél *Maniu* Gyula támadja a csendőrséget. *Andrássy* belügyminiszter vissza utasítja. Ezután az öszeközétegelés költségvetést letárgyalta.

Kiadja: Becse D. Fin könyvnyomdája

Várutca 15. sz. ház,

mely áll 4 szoba, konyha, kamra, kert, különudvar, pinczéből — eladó.

Szám. 1021—908. kj.

Árverési hirdetés.

Alóírt község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy Gyepes község tulajdonát képező 4 szobás lakás, mely korlátlan italméris engedélyvel bír, a szükséges melléképületekkel együtt nyilvános árverésen 6 (hat) egymást követő évre 1909. évi január 1-től haszonbérbe adatlk.

Kikiáltási ár évi bér 800 kor. Az árverés megtartására határnapul 1908. évi december hó 6-ának d. e. 8 órája Gyepes község házához kiüzetik. Zárt ajánlatok elfogadhatnak, utóajánlatok nem.

Feltételek a homoródszentmártoni körjegyzői irodában megtekinthetők.

Gyepes, 1908. nov. 21.

László Ferencz,
k-bíró

Gáspár Albert,
k-jegyző.

Szám 6806—908. ki.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Székelyudvarhely város 1909. évi költségvetése közszemlére ki van téve s az a városi számvevőnél megtekinthető. Székelyudvarhely, 1908. nov. 25-én.

Gotthárd, polgármester.

Hirdetmény.

A közadós *Erdélyi* Simon csódtömegébe tartozó vagyon tárgyak és pedig a csódléltár 8. 11—16. 20. 21. 24—30. 34. 35. 37—45. 48—52. 56. 58—61. 68—76. 78. 80. 84. 85. 87—92. 102—116 126—144. 146—190. 192—233. 238—307. 309. 310. 312—330. 332—335. 337—339. 341. 342. 344. 346. 349—351 354—356. 359. 404. 412. 425. 431. 441. 444. 755. 758—760. 767. 769—776. 803. 817. 821. 824—826. 829—833. 838. 850. 867. 998. 1001. 1003. 1007. 1008. 1012—1035 1170. 1176. 1183. 1326. 1336. 1448. 1450 1459. 1467. 1539. 1560. 1597. 1599. 1600. 1603—1605. 1608. 1611. 1614. 1616. 1619. 1620. 1621. 1664. 1669. 1671. 1677. 1678. 1680. 1681. 1700. 1709. 1711. 1724. 1749. 1771. 1791. 1792. 1795. 1828. 1853—1859. 1861—1867. 1869—1878. 1881. 1883. 1886. 1888—1890. 1892. 1893. 1898—1927. 1931. 1944. 1950—1958. 1962—1970 1973—1975. 1978—1980. 1987. 1988. 1990—1996. 2000. 2001. 2003. 2004. 2006. 2014—2020. 2031—2033. 2035—2045. 2065—2031. 2136—2142. 2149—2155. 2167. 2179—2214. 2218—2224. 2226—2249. 2259—2296. 2299—2328. 2330—2347. 2350—2366. 2368—2370. 2373—2382. 2384. 2386. 2391—2398. 2400. 2402—2415. 2417—2425. 2427—2429. 2433. 2434. 2436. 2438. 2442. 2457—2459. 2462. 2466. 2468—2470. 2473—2476. 2490—2512 2518—2571. 2573 2588. 2591—2601. 2603. 2605—2609. 2611. 2612. 2624—2643 2646—2656 2659—2677. 2748. 2786. 2827—2830. 2832—2848. 2850—2853. 2855—2869. 2871. 2873—3879. 2881—2891. 2893—2900. 2904. 2906—2909. 2911. 2915. 2923 2927—2930. 2932—2935. 2938. 2940—2942. 2944—2956. 2961. 2963—2975. 2982—2985. 2990—2994. 2996—2999. 3001—3006. 3009. 3010, 3012—3016. 3018. 3022. 3023. 3025—3028. 3030—3042. 3045. 3046. 3048—3051. 3054—3056. 3058—3060 3062—3070. 3072—3100 3129—3146. 3151—3226. 3237—3242 3250—3425. 3429—3582. 3585 3587—3736. 3743—3758. 3772—3832. 3837—3850, 3852—3855. 3857. 3871. 3873. 3874. 3897—3903. 3909—3914. 3920. 3933—3986 4002—4040. 4042—4044. 4046—4050. 4053 4055. 4064—4071. 4073—4150. 4153—4155. 4166—4169. 4176—4180. 4203—4230. 4233. 4235—4237. 4300. 4301. 4326. 4369—4389. 4420—4505. 4507. 4510—4527. 4529—4539. 4541. 4542. 4545—4547. 4549—4551. 4553—4735. 4741—4745. 4752. 4758. 4760. 4761. 4766. 4772. 4777. 4778. 4781—4786. 4788—4791. 4794. 4796. 4797. 4800—4846. 4848—5467. tételi alatt felvett iskolai és irodai szerek, eszetek, felszerelések, papírművek, festékek, fűzetek, szépirodalmi- és tan-könyvek, kották, szivarka-lüvelyek, bolti berendezési tárgyak stb. 1908. évi december 16-ik s esetleg következő napjain delutáni 2 órakor a közadós üzlethelyiségében (Batthyány-tér) nyílt árverésen, a leltárban kitüntetett becésáron, vagy azon felül el fognak adni.

Az eladás készpénzfizetés mellett, először egy tömegben kíséreltetik meg s a mennyiben ez sikerre nem vezet, a tárgyak megfelelő csoportonként adatlk.

Vevő köteles a megvett tárgyakat legkésőbb 48 óra alatt saját költségén és felelősségére elszállítani.

A csódléltár alulirotnál reggeli 8 órától delután 5 óráig mátol kezdve mindennap megtekinthető, az elárverezendő tárgyak az árverés előtt minden csütörtök és péntek delután 3—4 óra között tekinthetők meg, alulirott azonban külön jelentkezésre máskor is megmutatja azokat. Székelyudvarhely, 1908. november 26.

Dr. Hinkelér Fels Ákos,
csódtömegogdó.

Sz. 720—1908. a) végrh.

Arverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bir. végrehajtó ezennel köz-
kírré teszi, hogy a kir. járásbírósnak 1908. évi V.
516/1. sz. végzése folytán Borbáth Dani székelyke-
reszturi ügyvéd által képviselt székelykereszturi ud-
varhelymegyei takarékpénztár részvénytársaság fiók-
intézete felperes részére alperesek ellen 970 korona
tőkekövetelés a jár. erejéig elrendelt kielégítési vég-
rehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 2990 k.-ra
becsült ingóságokra a székelykereszturi kir. bírósá-
g 1908. V. 514/2. számú végzésével az árverés
elrendeltétven, annak a korábbi vagy felülfoglaltak
követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes
zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán Szent-
ábrahámon 1908. december 14-én d. e. 10 óra, és
Nagyalambfalván leendő megtartására határidőül
1908. évi december hó 15-ik napján d. e. 10 óra
kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt Szentábrahámon
4 sertés, 2 ló, 2 koca, 1 kőrűrés, 1 triór, 2 ölla,
1 zongora, és háziutortok, Nagyalambfalván 4 te-
hén, 4 ló s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek
készpénzfizetés mellett, szükség esetén becslés
alul is el fog adni.

Felhívatomk mindazok, kik az elárverezendő
ingóságok vételárából a végrehajtató követelését meg-
előző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyi-
ben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna
és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik,
elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig
alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval beje-
lenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság
tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik
Kelt Székelykeresztur, 1908. nov. 23. á.

Szalontai Albert, kir. bir. végrehajtó.

Mindenféle szervíz edények,
Utazó bőröndök, Gyermekkoscsik, Dör árúk.

**Karácsonyi
és
ujjevi vásár.**

Vau szerencsém a n. é.
vovőközönséget értesí-
teni, miszerint igen
nagyválasztékú

**gyermekjátékok, Karácsonyfa-
diszek és felüőttek részére
való tárgyak már megérkeztek**
és azokat el nem ért legolcsóbb ára-
kon árusítom el. Kérem azok szives
megtekintését. Tisztelettel

Szentpétery Gergely.

720—1908. b) végrh. sz.

Arverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bir. végrehajtó ezennel köz-
kírré teszi, hogy a kir. járásbírósnak 1908. évi V.
516/1. sz. végzése folytán Borbáth Dani székelyke-
reszturi ügyvéd által képviselt székelykereszturi ud-
varhelymegyei takarékpénztár részvénytársaság fiók-
intézete felperes részére alperesek ellen 400 kor. tő-
kekövetelés a jár. erejéig elrendelt kielégítési vég-
rehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 1170 kor.-ra
becsült ingóságokra a székelykereszturi kir. bírósá-
g 1908. V. 516/2. számú végzésével az árverés elre-
ndeltétven, annak a korábbi vagy felülfoglaltak kö-
vetelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zá-
logjogot nyertek volna, alperesek lakásán, Szentá-
brahámon 1908. december d. e. 9 óra, d. után
Magyarandrásfalván 2 óraker, és Székelykereszturon
leendő megtartására határidőül 1908. évi december
hó 17-ik napján d. e. 9 óra kitűztetik, amikor a bi-
róság lefoglalt Szentábrahámon 1 tehén, 1 sertés,
Magyarandrásfalván 3 tehén és Székelykereszturon 1
tinó és 3 sertés a egyéb ingóságok a legtöbbet ígé-
rőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén bec-
slés alul is el fog adni.

Felhívatomk mindazok, kik az elárverezendő
ingóságok vételárából a végrehajtató követelését meg-
előző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyi-
ben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna,
és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik,
elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig
alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval beje-
lenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság
tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik
Kelt Székelykeresztur, 1908. nov. 23. á.

Szalontai Albert, kir. bir. végrehajtó.

Szám 13309—1908.

ár.

Arverési hirdetés.

Udvarhelyvármegye árvaszéke közhírré teszi, hogy felsősófalvi réhai Mátyus Dénes
és neje Szász Borbála kiskoru örökösei Jakab Katalin, Keresztes Juliska és nagykoru
Keresztes Jánosné Mátyus Julianna tulajdonát képező és a felsősófalvi 3. sz. tjkv. A +
1, 2, 3. rsz. alatt foglalt 86. h 1594 □ öl területű legelő, 158 h. 454 □ öl területű
összesen a tjkönyvi állapotnak megfelelően 245 h. 458 □, de természetben 30—40 hold-
dal nagyobb ugynevezett „Jahoros” nevű erdőt önkéntes nyilvános szóbeli és zárt írásbeli
árverésen örökáron eladja. Az eladandó ingatlan kikiáltási ára 30,000 korona, melyen
alul eladatni nem fog

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, melyet venni szándékozók készpénzben, vagy
óvadékképes értékpapirban kötelesek az árverés megkezdése előtt az árvaszék kiküldöttje
Dolny Róbert árvaszéki jegyző kezéhez átadni, mint aki az egész árverést vezetni fogja.
Ugyancsak hozzáadandók a zárt írásbeli ajánlatok is az árverés megkezdése előtt. Ár-
verési határidőül **Felsőófalva** községhez 1908. évi **december hó 19-én**
d. e. 10 óraja tűztetik ki. Részletes feltételek alólírott árvaszéknél a hivatalos órák alatt
megtekinthetők.

Udvarhelyvármegye árvaszékének Székelyudvarhelyt, 1908. november hó 12-ikén
tartott üléséből

1—2

Br. Orbán, b. elnök.

Sz. 709—1908. végrh.

Arverési hirdetés.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel köz-
kírré teszi, hogy a székelykereszturi kir. bírósá-
g 1906. évi V. 519/2. sz. végzése folytán Dr. Ele-
kes Dénes székelykereszturi ügyvéd által képviselt
özv. Néda Istvánné székelykereszturi lakos felperes
részére alperes ellen 955 K tőkekövetelés a jár.
erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán al-
perentől lefoglalt és 760 koronára becsült ingo-
sokra a székelykereszturi kir. bíróság 1908. V. 58.8. sz.
végzésével az árverés elrendeltétven, annak a korábbi
vagy felülfoglaltak követelése erejéig is, amennyi-
ben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes
lakásán Székelykereszturon leendő megtartására ha-
táridőül 1908. évi december hó 2-ik napján d. e. 10
óraja kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt 2 ló,
1 festett koca szekér, 1 hordó-szeker, 1 pár hám és
1 kécsőví vadász fegyver s egyéb ingóságok a leg-
többet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség ese-
tén becslés alul is el fog adni.

Felhívatomk mindazok, kik az elárverezendő
ingóságok vételárából a végrehajtató követelését meg-
előző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyi-
ben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna
és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik,
elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig
alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval beje-
lenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság
tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik

Kelt Székelykeresztur, 1908. nov. 15. ikén.

Szalontai Albert, kir. bir. végrehajtó.

KOSSUTH-UTCZA 27. sz.

alatti emeletes kőház és Bem-n. 13.

sz. a földszintes kőház eladó. Feltvilágo-
sítást ad Szakáts Zoltán Parajd. Telefonsz. 8.

Sz. 2709—1908

a. b.

Udvarhelyvármegye székelyudvarhelyi járás főszolgabírája.

Haszonbéri hirdetés.

Kápolnásfalu község tulajdonát képező „Homorúd” gyógyfürdőt a hozzátartozó
területtel, hideg- és melegfürdőkkel, az ivóvizet szabad és díjtalan használatával, a fürdő
és laképületekkel s azoknak összes felszereléseival, jégveremmel, korcsma és vendéglővel
Kápolnásfalu községhez 1908. évi **december hó 14-én** d. e. 10 órakor kez-
dő nyilvános árverésen 1909. június hó 1-től 1912. évi szeptember hó 1-ig terjedő
időre haszonbérbe adja. Amennyiben az együttes kiadás nem sikerül, tulajdonos község
a vendéglőt és korcsmaházat külön-külön is bérbeadja.

Részletes feltételek alólírott főszolgabírónál és Kápolnásfalu község előjáróságánál
megtekinthetők.

Székelyudvarhely, 1908. november 27-én

Dr. Demeter, főszolgabíró

Új fűszer, liszt- és csemegeüzlet!**Fehér-, finom-, fényüzési- és kenyérsütőde!**

Van szerencsém a nagyérdemű városi és vidéki közönség szives
tulomására adni, hogy **Batthyány-tér II. sz.**
Székelyudvarhelyt,
(a régi sópincezon) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

**fűszer-, liszt- és csemegeüzletet kapcsolatosan egy
fehér, finom, fényüzési és kenyérsütődével**

nyitottam. — Hosszu éveken át szerzett tapasztalataim ezen a téren feljogosítanak arra,
a nagyérdemű vevőközönséget csakis elsőrendű árukkal, legjobb és legtisztábban
kezelt **süteményekkel** láthassam el és az egyszer vállalatomba helyezett bizalmat
állandóan kiérdemeljem. — A m. t. háziasszonyok különös figyelmébe ajánlom azt is, hogy
sütődémbe mindenféle házi szükséglet pontos kisütését elvállalom.

Jelszóm: Pontos és jutányos kiszolgálás!

Naponta háromszor friss fehér sütemény és kenyér!

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

Réther János

3—1